

Σαν να έγινε σε άδεια πόλη

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Του ΣΑΚΗ ΛΙΟΣΤΟΛΑΚΗ

Πέρασε η Μπιενάλε Θεσσαλονίκης, αλλά ποσοί την πήραν χαμπάρι; Συμμετείχαν 150 καλλιτέχνες από Ευρώπη, αραβικές χώρες, Αφρική, Λατινική Αμερική και τις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Μια μεγάλη διοργάνωση, που στήθηκε σε πολύ λίγο χρόνο, με έναν κεντρικό κορμό και πολλές παράλληλες εκθέσεις, διήρκεσε πέντε μήνες (Μαίο - Σεπτέμβριο), στοιχισε γύρω στο 1,8 εκατ. ευρώ και συγκέντρωσε μόλις 43.000 επισκέπτες, σε μια πόλη άνω του ενός εκατομμυρίου κατοίκων.

«Η 10η Μπιενάλε του Οκλάντ συγκέντρωσε 32.000 επισκέπτες, ενώ η Μπιενάλε της Κωνσταντινούπολης των 12 εκατ. κατοίκων συγκέντρωσε 50.000 επισκέπτες», σημειώνει ο πρόεδρος του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης (ΚΜΣΤ), **Γιώργος Τσίφρας**. «Για πρώτη διοργάνωση, ο αριθμός των επισκεπτών είναι πολύ ενθαρρυντικός».

Εμφανώς ικανοποιημένη από τα θετικά δημοσιεύματα του ξένου Τύπου για την πρώτη Μπιενάλε της Θεσσαλονίκης δηλώνει και η καλλιτεχνική διεύθυντρια του ΚΜΣΤ, **Μαρία Τσαντάνογλου**. Επισημαίνει ότι μέσα στο καλοκαίρι εγκαταστάθηκαν αρκετές εκθέσεις, που κρατήσαν ζωντανό το ενδιαφέρον πολιτών και επισκεπτών της Θεσσαλονίκης.

«Η Θεσσαλονίκη έκανε μια μεγάλη προσπάθεια να φτάσει στα επίπεδα μιας Μπιενάλε, αλλά τωός ο χρόνος δεν ήταν ο πιο κατάλληλος, εν μέσω καλοκαιριού», λέει η πρόεδρος του Μακεδονικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης (ΜΜΣΤ), **Ξανθίτση Χόιμπελ - Σκαρπιά**. «Ήταν μια εξαιρετική προσπάθεια, αλλά υ-

Από τα εγκαίνια της 1ης Μπιενάλε Θεσσαλονίκης, το Μαίο

πάρχει ακόμη δρόμος. Η συνένωση των δυνάμεων της πόλης είναι αυτή που θα δώσει το στίγμα μιας τεισίας διοργάνωσης». «Ήταν μια επιτυχής διοργάνωση, αλλά οι μεγάλες εκθέσεις μινήγκαν μέσα σε πληθώρα μικρότερων γεγονότων», λέει ο καλλιτεχνικός διευθυντής του Μακεδονικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης (ΜΜΣΤ), **Ντένης Ζαχαρόπουλος**. «Προβλήθηκε περισσότερο η διοργάνωση, παρά το καλλιτεχνικό έργο», σημειώνει. «Ο Θορύβος από την Μπιενάλε το '86 είχε φτάσει ως το Παρίσι».

«Εξαιρετικά καλή ιδέα, χωρίς καταλληλή προετοιμασία και σε άσχημη περίοδο», σχολιάζει ο **Γιάννης Μπουτάρης**. «Θα έπρεπε να α-

Στους 100 Θεσσαλονικείς μόνο οι 4,3 πέρασαν από την Μπιενάλε.

Οι ειδικοί, πάντως, συμφωνούν ότι για πρώτη διοργάνωση ο αριθμός των επισκεπτών (43.000) είναι ενθαρρυντικός

λης. Ισως φταίει ο χρόνος, εν μέσω καλοκαιριού, ίσως ο λίγος χρόνος προετοιμασίας. Πρέπει να γίνει υπόθεση των ανθρώπων της πόλης», καταλήγει.

«Χρυσή» χαρακτηρίζει τη διοργάνωση ο πρόεδρος της Αρχιτεκτονικής Σχολής του ΑΠΘ, **Νίκος Καλογνήρου**. Ιδιαίτερα ενδιαφέροντες βρήκε τις δουλειές των νέων καλλιτεχνών. «Δεν είχε ιδιαίτερη επιτυχία, αλλά φταίει και η πόλη», τονίζει.

«Βαθύ ερασιτεχνισμό και απειρία» καταλογίζει στους διοργανώτες ο πρώην διευθυντής του ΚΜΣΤ, καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης στο ΑΠΘ, **Μίλτος Παπανικολάου**. «Προσπάθησε ανεπιτυχώς να μπει στην Μπιενάλε του '86, ενώ η ποιότητα των έργων, με ελάχιστες εξαιρέσεις, ήταν μέτρια», σημειώνει. «Ο όρος "Εξοριστίες" χρησιμοποιήθηκε το 1972 με αφορμή το αντιμοντερνιστικό έργο του Βέλγου καλλιτέχνη Μαρσέλ Μπρονιέρ, του οποίου τη μορφογραφία εγράφη το 1991 η εκ των επιμελητών της Μπιενάλε Θεσσαλονίκης, Κατριν Νταβιντ. Ως εκ τούτου, δεν μπορούσε να επαναχρησιμοποιηθεί 35 χρόνια μετά. Ήταν μια Μπιενάλε κατ' όνομα, που αγνόησε την ιστορία του μουσείου», καταλήγει.